

Factorii care influențează percepția corupției din justiția din România

[Factors influencing the perception of corruption in the Romanian judicial system]

Raluca-Paula LAURIUC

Abstract: *Corruption is a phenomenon that has been studied and has been growing for the past few years in Romania. Moreover, corruption is not only a phenomenon, but it is also a crime prohibited by romanian criminal law. This phenomenon occurs in a wide range of fields and even in the judiciary, producing many side effects and influencing the perception of corruption. Furthermore, the judicial system plays an important role in a democratic state, but when corruption occurs it leads to distrust in the system itself. This article adresses the matter of perceived corruption in the Romanian judicial system and analyzes the factors influencing this perception. For this article, I am using as data responses to a semi-structured interview, that will be filtered through deductive thematic analysis method. The main results show that there is an increased perception of corruption in the judiciary and factors influencing this perception vary from person to person.*

Keywords: *perception, corruption, justice, undue benefits, influence, Romania.*

Introducere

Justiția joacă un rol important într-un stat de drept, însă cu cât oamenii percep mai mult acest sistem ca fiind unul corupt, cu atât nivelul lor de încredere în această instituție scade¹. De altfel, corupția apare în multe domenii, însă prezența ei în justiție afectează atât sistemul, cât și statul și cetățenii lui². Acest fenomen nu se referă doar la bani, ci la orice alte foloase necuvenite care fac ca respectiva faptă să devină o infracți-

une de corupție³. De altfel, există și o opinie potrivit căreia anumite contribuții obținute prin campanii, chiar dacă nu sunt decisive pentru decizia unui judecător, sunt totuși influente pentru a obține o soluție favorabilă⁴. Totuși, se susține că vulnerabilitatea asupra acestor servicii este cea care face ca acest fenomen al corupției să crească⁵.

Corupția este un fenomen larg răspândit, România demonstrând persistență în acest sens⁶. Totuși, acest fenomen evoluează într-o societate în

plină dezvoltare, astfel încât și percepția asupra acestuia evoluează. În acest caz, ca noutate, va fi analizată percepția actualizată a corupției din justiție, urmărindu-se un răspuns la întrebarea de cercetare „ce factori influențează percepția corupției din justiția din România?”.

Scopul lucrării este analiza percepției cetățenilor români despre acest fenomen, precum și identificarea factorilor care stau la baza acestei percepții. Pentru a ilustra această percepție, am utilizat sub formă de date răspunsurile a 20 de participanți la un interviu semi-structurat. Datele obținute au fost filtrate prin intermediul analizei tematice deductive, care a permis identificarea prealabilă a unor teme pe baza literaturii de specialitate.

Lucrarea oferă un cadru prielnic pentru cunoașterea opiniilor cetățenilor români despre justiție, precum și a motivelor care stau la baza încrederii sau a neîncrederii în această instituție. De altfel, lucrarea oferă perspective diferite ale corupției din justiție, perspective care sunt motivate de către indivizi fie prin prisma unor experiențe anterioare cu această instituție, fie prin intermediul altor motive care sunt explorate în această lucrare. În același timp, acest articol poate duce la înțelegerea mecanismului corupției, precum și a consecințelor acesteia.

Lucrarea este împărțită în patru secțiuni. În prima secțiune se află revizuirea literaturii care abordează același subiect, prin intermediul căreia am identificat factori care stau la

baza percepției corupției. A doua secțiune vizează studiul de caz, datele și metodologia utilizată. A treia secțiune este destinată analizei datelor și a temelor identificate, conturând percepția despre corupția din justiție. În ultima secțiune expun principalele rezultate ale lucrării, limitările acesteia și câteva direcții viitoare de cercetare.

Cadrul teoretic

Întâi, voi defini câteva concepte relevante pentru lucrare. Percepția reprezintă una dintre formele cognitive principale ale omului, provenind din conștientizarea realității înconjurătoare⁷. Definită și de către alt autor, percepția este modalitatea prin care mintea stochează efecte vizuale sau amintiri prin factori senzoriali asimilați unei anumite situații⁸. Corupția este definită general ca fiind un abuz de putere folosit în scopuri private⁹. În plus, corupția este adesea asociată cu un comportament neetic sau unul necinstit¹⁰. Percepția corupției reprezintă filtrul prin care anumite situații injuste sunt asimilate de către oameni¹¹, dar poate fi definită și ca un șablon în identificarea diferitelor metode corupte de a acționa pentru a ajunge la un rezultat dorit în scopuri proprii¹². Mai departe, justiția poate fi definită în antiteză cu injustiția. Justiția este văzută ca fiind o virtute umană, corespunzătoare unei ordini juste, iar printr-o ordine socială justă, justiția este un sentiment de fericire socială¹³. Injustiția, pe de altă parte, reprezintă un sistem judiciar slab, în care

moralitatea este abandonată în scopuri proprii¹⁴.

Mita este abordată din două perspective¹⁵. Prima sugerează mita ca fiind un mod de a influența pe cineva în favoarea sa, oferindu-i beneficii materializate, sub forma unor bunuri¹⁶. A doua perspectivă definește mita ca fiind un contract ilegal, în cadrul căruia oferta de a accepta foloase necuvenite este acceptată de cel care urmează să adopte o conduită contrară legii pentru a-i satisface exigențele primului¹⁷. Imparțialitatea este definită ca fiind un imperativ al moralității, care presupune judecarea unui conflict fără prejudicii¹⁸. Totuși, o lucrare caracterizează o decizie imparțială ca fiind aceea în care favorizarea nu are nicio influență¹⁹. În cele din urmă, voi defini într-o manieră proprie conceptul principal al lucrării – percepția corupției – ca fiind modul în care oamenii se raportează la faptele de corupție și filtrul prin care aceștia analizează mecanismul fenomenului.

Cu prilejul revizuirii literaturii, am identificat câțiva factori care influențează percepția corupției din justiție. În cele ce urmează voi prezenta acești factori.

Practici care susțin percepția corupției din justiție

Un prim factor identificat este cel economic. Astfel, s-a discutat că un salariu nu mai este suficient pentru a fi recompensat pentru munca prestată, ci sunt necesare și anumite contribuții bonus pentru aceasta²⁰. La fel ne

arată și un alt studiu cu privire la acest subiect, care, raportându-se la un sondaj din 2005 realizat în Statele Unite ale Americii, a ajuns la concluzia că anumite contribuții sunt, dacă nu necesare, cel puțin influente în procesul de luare a deciziilor de către judecători²¹. Cu toate că un procent de peste 50% dintre oameni consideră judecătorii ca judecând imparțial, 87% cred că anumite contribuții financiare contribuie, totuși, la luarea unor decizii²². Un alt studiu susține că cei din justiție vor fi predispuși la luare de mită din cauza neîndreptățirii pe care o simt față de stat – salariu prea mic sau neproportional cu munca stresantă pe care o au zilnic²³. Totuși, faptele de corupție nu se referă doar la bani, ci la orice alte foloase, iar literatura ne oferă exemple cum ar fi folosința unei case de vacanță, împrumutul și reparații ale unei mașini, precum și alte cadouri, toate acestea putând ajunge la o valoare considerabilă²⁴. Astfel, acest factor poate influența percepția indivizilor despre corupție.

Literatura de specialitate bazată pe același subiect identifică vulnerabilitatea ca un factor care contribuie la percepția corupției din justiție²⁵. Astfel, se susține că uneori, poziția dominantă și înstărită a celui pe care urmează să-l judece poate reprezenta o vulnerabilitate pentru judecător²⁶. Un alt studiu susține aceeași idee, anume că presiunea financiară și un salariu scăzut poate contribui semnificativ la creșterea corupției²⁷. Mai mult, același autor susține că, în cazul răspunderii pentru o faptă de corupție, tăria de caracter este necesară

pentru a păstra percepția publicului despre justiție ca fiind corectă²⁸.

Un alt factor este reprezentat de independența justiției²⁹. Din acest punct de vedere, independența, cu toate că stă în natura profesiei alese de justițieri, poate fi interpretată într-un mod diferit, susceptibil să influențeze percepția indivizilor³⁰. Totuși, intervenția unei alte puteri în justiție poate duce la violarea statului de drept, care, luată în ansamblul său, crește percepția corupției³¹. Mai mult, independența justiției este importantă din perspectiva mecanismului său de funcționare, iar ea în sine nu este creată pentru judecători sau pentru sistem, ci mai ales pentru societate³².

Indivizii pot avea parte de experiențe neplăcute sau decizii nefavorabile care îi influențează să nu mai apeleze la justiție³³. Un studiu care a abordat această perspectivă face diferența dintre factorul direct – experiența personală – și factorul indirect – experiența altora povestită³⁴. Există însă o oarecare scepticitate cu privire la factorul indirect, anume că nu are aceeași forță de credibilitate precum cel direct, fiind vizate, în acest caz, dezvăluirile provenite din mass-media³⁵. Literatura mai menționează sistemele computerizate care au ca rol raportarea corupției, iar în ceea ce privește interacțiunea cu justiția, acest lucru este în măsură să ducă la neîncredere între sistem și cei care oferă mită³⁶. De asemenea, într-un studiu privind situația din Cehia, s-a menționat că fenomenul corupției poate deveni din ce în ce mai acceptat de societate din cauză că există o

percepție în creștere asupra faptului că toată lumea decurge la asemenea practici³⁷. Astfel, experiența corelată cu recurgerea proprie la astfel de fapte pot influența percepția indivizilor despre corupția din sistem.

Organizarea administrativă și susținerea percepției corupției justiției

În acest caz, este vorba despre plasarea puterii judecătorești alături de celelalte două puteri, cea legislativă și cea executivă. Independența justiției este în centrul discuției, aspect analizat mai sus³⁸. În completarea acestora, este evidențiat locul justiției din punct de vedere instituțional într-un sistem, iar literatura extinde exemplificarea și la procurori, care au, de asemenea, un rol în ceea ce privește justiția într-un stat³⁹. În acest caz, un prim exemplu sunt Statele Unite ale Americii, care plasează procurorii în sfera puterii executive, urmate de Franța și Italia, care îi asimilează cu judecătorii. State precum Brazilia și Ungaria plasează procurorii într-o sferă de independență față de celelalte puteri⁴⁰. Este oferită o extensie în ceea ce privește percepția corupției, studiul arătând că poate exista corupție și într-un sistem independent, iar uneori acesta poate facilita astfel de practici⁴¹.

În același timp, s-a susținut că înlesnirea practicilor corupte este determinată de prezența a prea puțini responsabili cu luarea deciziilor⁴². Cu alte cuvinte, pentru judecarea unei cauze sunt desemnați prea puțini ju-

decători, punându-se în discuție dacă un număr restrâns de judecători ar fi oferit o soluție dreaptă⁴³. Exemple semnificative pe care ni le oferă literatura sunt Chile din perioada 1990-1993 și Ecuador din perioada 1990-1992, care, confruntându-se cu numeroase cazuri de corupție, se aflau sub conducerea aceluiși judecător în perioada respectivă⁴⁴. Acest fapt poate conduce la creșterea percepției unui sistem de justiție ca fiind corupt.

În ceea ce privește lipsa transparenței și percepția corupției este abordată problema întârzierilor sau a dosarelor nesoluționate⁴⁵. Este oferit ca exemplu sistemul judiciar din America Latină, caracterizat de impredictibilitate și instabilitate. Din cauza acestor defecte ale instanțelor, numeroase procese sunt fie puse în întârziere, fie anulate, lucru care duce la costuri suplimentare de partea părților aflate în proces⁴⁶. Această problemă nu doar că aduce inconveniente de natură economică, dar contribuie semnificativ și la creșterea neîncrederii în justiție⁴⁷. În același timp, literatura oferă ca exemplu India în confruntarea dintre corupție și transparență⁴⁸. Se pune problema lipsei de transparență în procedura de numire într-o astfel de funcție, care poate forma îndoieli cu privire la legalitatea acesteia, ceea ce crește percepția corupției din sistem⁴⁹. Un alt exemplu oferit de literatură este Rusia, unde majoritatea oamenilor nici măcar nu încearcă să apeleze la justiție deoarece nu se așteaptă ca aceasta să fie corectă⁵⁰. Mai mult, unii susțin că nu apelează la justiție fiindcă ar putea

suferi costuri mult prea mari, aceste costuri referindu-se și la mită, întrucât aceeași lucrare menționează, ca urmare a unui interviu, mita ca fiind cel mai mare factor al corupției în Rusia⁵¹.

Un alt factor care poate contribui la percepția corupției în justiție este monitorizarea slabă sau lipsa acesteia⁵². Astfel, percepția poate fi influențată în sensul că se poate recurge la practici corupte tocmai din cauza lipsei unei verificări eficiente. Este, astfel, oferit un exemplu din dreptul Uzbek⁵³. Este vorba despre un Cod de etică adresat judecătorilor, care evidențiază conduita acestora, precum și activitatea financiară rezultată din profesie și alte activități. În sensul acestora, judecătorii sunt obligați să aducă această activitate la cunoștința Consiliului Suprem, cu mențiunile referitoare inclusiv la soț, copii, sau bunuri deținute. Or, cei însărcinați cu verificarea acestora nu dispun de mijloace suficiente pentru a cataloga în mod neechivoc veridicitatea celor declarate⁵⁴. Astfel, nefiind incidente multe date, există o scepticitate care înclină balanța spre perceperea mai accentuată a corupției din justiție.

În cele din urmă, percepția corupției poate fi influențată de eșecul unor politici sau reforme menite să combată corupția. Se întâmplă astfel deoarece nu sunt vizate, întâi, politici pe termen scurt care să asigure o „compensatie” pentru ceea ce s-ar pierde prin fapte de corupție⁵⁵. Cu toate că sunt vizate aspecte pe termen lung, acestea nu o să funcționeze cât timp nu sunt vizate și aspecte pe termen

scurt. Este, astfel, diminuată necesitatea de a recurge la fapte de corupție, întrucât este asigurată o „compensație” care să țină locul și eventual, să înlocuiască definitiv recurgerea la fapte de corupție⁵⁶. Exemple pe care ni le oferă literatura de specialitate sunt Costa Rica, Ungaria, Chile, Ecuador și Singapore, care au implementat astfel de reforme și au avut succes⁵⁷.

Cadrul analitic

Am observat cum se raportează literatura de specialitate la factorii care contribuie la percepția indivizilor asupra corupției sistemului de justiție. Cu toate acestea, nu voi aborda toți acești factori, rămânând a fi discutate: experiențele proprii și cele auzite, monitorizarea slabă a sistemului, independența, profilul psihologic, precum și situația economică contemporană în raport cu munca prestată.

Întâi, literatura se raportează la experiențele indivizilor în ceea ce privește corupția⁵⁸. Acest factor este relevant pentru lucrarea de față întrucât, având în vedere că indivizii au fost expuși la fapte de corupție în trecut și au luat cunoștință de acestea, percepția lor este influențată în a considera un sistem ca fiind corupt. În același timp, monitorizarea slabă este relevantă ca factor al percepției corupției, întrucât o monitorizare mai eficientă poate reduce faptele de corupție și, implicit, percepția despre aceasta. Factorul psihologic este unul la fel de important în ceea ce privește percepția corupției, întrucât exercita-

rea unei funcții în acest domeniu presupune anumite trăsături. În cele din urmă, factorul economic poate fi înțeles prin prisma situației economico-sociale contemporane, analizată în raport cu volumul de muncă exercitat în îndeplinirea atribuțiilor.

Metodologia

Acest articol se concentrează pe analiza percepției corupției din sistemul justiției din România, în perioada 2025-2026. După cum am evidențiat mai sus, fenomenul corupției a continuat să se dezvolte din ce în ce mai mult, România nefiind scutită de acesta. Din contră, statul român poate fi un exemplu bun, tipic și reprezentativ al corupției. Potrivit Transparency International, România, împreună cu Bulgaria, au cele mai mici scoruri în ceea ce privește corupția din anul 2025⁵⁹. Statul român a înregistrat un scor de 45 în anul precedent, unde 0 este asociat cu o corupție foarte ridicată, iar limita opusă de 100 este reprezentată de un stat „curat” în ceea ce privește corupția, relevând un grad scăzut al acestui fenomen. Astfel, scorul de 45 plasează statul român pe locul 70, cu un trend descendent în privința acestui aspect⁶⁰. Potrivit acestor aspecte, România în perioada 2025-2026 prezintă un caz potrivit pentru studiul lucrării de față.

În plus, România este o țară în curs de dezvoltare, atât în ceea ce privește economia și infrastructura, dar mai ales în ceea ce privește sistemul în sine, care continuă să aspire

spre o dezvoltare ca în țările din Occident⁶¹. Corupția a continuat să existe, în ciuda tuturor schimbărilor politice și normative care au avut loc, iar politicul se afla în prim plan, ceea ce amplifică fenomenul corupției în toate sectoarele⁶². Pe de altă parte, mediatizarea unor informații concrete din interiorul unui astfel de sistem afirmă reprezentativitatea studiului de caz. Este relevant documentarul Recorder din decembrie 2025, care a scos la iveală informații importante din sistemul justiției, relatate de însuși judecătorii și procurorii care fac parte din acest sistem⁶³. La cele relatate se mai poate adăuga un alt aspect relevant pentru reprezentativitatea studiului de caz. Astfel, statul român propune o reformă legislativă în ceea ce privește pensiile speciale ale magistraților, reducând valoarea acestora și crescând vârsta de pensionare⁶⁴. Se mai poate observa amânarea debaterilor de către Curtea Constituțională în ceea ce privește reforma pensiilor speciale, ca urmare a obiecției de neconstituționalitate formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție⁶⁵. Aceste aspecte pot amplifica percepția indivizilor despre justiția română, relevând faptul că studiul de caz ales este unul potrivit pentru lucrarea de față.

Pentru realizarea acestui studiu este aplicată metoda interviurilor semi-structurate, cu întrebări flexibile. Interviuul constă într-un set de întrebări predeterminate, adresate unui număr de respondenți, menite să atingă problema studiului⁶⁶. Datele obținute prin această metodă sunt primare, autentice⁶⁷, ceea ce implică

un grad de veridicitate, iar contactul direct cu respondenții este important pentru a cunoaște percepția acestora asupra corupției din justiție. Pentru a obține astfel de date, am formulat ghidul de interviu pe baza factorilor identificați în literatură și am solicitat acordul a 20 de persoane pentru a răspunde la câteva întrebări, asigurând anonimatul respondenților. Intervistații au format un grup preponderent omogen, cu vârste și ocupații apropiate. Răspunsurile au fost înregistrate, iar apoi transcrise pentru a fi valorificate mai departe.

Studiul de față se axează pe analiza tematică deductivă. Această metodă presupune identificarea unor teme și gruparea datelor obținute conform acestor teme⁶⁸. Apoi, analiza tematică deductivă presupune gruparea acestor date sub mai multe teme prestabilite, care derivă din revizuirea literaturii și care sunt anterior grupate sub forma unor coduri prestabilite⁶⁹. În cazul în care sunt colectate date care nu se încadrează sub niciun cod prestabilit, se pot adăuga și coduri noi în cazul în care rezonază cu aceste date și sunt relevante pentru studiu⁷⁰. Ca un ultim pas din proces, datele sunt analizate prin compararea și completarea reciprocă a fiecărei teme și a datelor grupate sub acestea⁷¹. Pentru studiul meu, am grupat răspunsurile obținute de la respondenți sub coduri identice cu factorii aleși din literatură.

Analiza

În analiza percepției corupției, am realizat 20 de interviuri la care au

participat indivizi din mediul rural și urban, de vârste și ocupații apropiate, cu mici variații. Dintre cele 20 de persoane intervievate, majoritatea se situează în sfera percepției negative despre sistemul justiției, considerând, în mare parte, că acesta este unul corupt sau că „încă are probleme cu corupția” (I.4). Cea mai mare parte a persoanelor care consideră acest sistem ca fiind corupt este reprezentată de persoanele care au avut contact direct sau indirect cu justiția, cât și de persoanele care se situează la un nivel mediu de educație (I.1, I.3, I.6, I.7, I.8, I.9, I.10, I.13, I.17). Prin formulări directe sau indirecte, 16 din cei 20 de intervievați susțin că principalul motiv care stă la baza corupției din justiție sunt banii sau interesul financiar (I.1-I.4, I.7-I.13, I.15, I.17-I.20). De asemenea, s-a susținut că stresul ar putea fi un factor cheie, consecință a volumului mare de muncă, care „duce la greșeli sau decizii mai slabe” (I.17).

Experiențele personale vs. povestite și susținerea percepției corupției

În cele 20 de interviuri pe care le-am realizat, părerea majoritară a persoanelor intervievate este una negativă în ceea ce privește corupția din sistemul justiției române (13 din 20). Potrivit datelor colectate, persoanele intervievate au avut fie contact direct cu justiția, fie au fost implicate în mod indirect în cooperarea cu acest sistem, cooperare de pe urma căreia percepția negativă a ajuns să predomine.

Una dintre persoanele intervievate relatează o experiență foarte recentă cu justiția, fiind vorba despre un proces penal de lungă durată (I.13). Persoana intervievată susține că instanțele de judecată acționează foarte greu, în ciuda insistențelor repetate ale acesteia. În mod similar, (I.17) susține că nu s-a implicat în mod direct cu justiția, însă persoane apropiate au avut astfel de experiențe, care au durat mult și nu au fost tocmai plăcute: „unii au avut senzația că lucrurile nu sunt mereu complet corecte, chiar dacă nu au putut demonstra asta”.

Se poate observa că părerea negativă pornește, în principiu, de la durata lungă de timp care e necesară pentru soluționarea unui caz. O persoană relatează că întinderea pe o perioadă destul de lungă de timp a unui proces cu o companie străină care, potrivit acesteia, ar fi trebuit să se soluționeze mai ușor, o face să creadă că acea companie „a fost implicată într-un mod corupt cu instanțele de la noi din țară”(I.9). O altă persoană relatează o experiență auzită de la cunoștințele sale, care, în cele din urmă, s-a soluționat într-un mod favorabil, însă acest lucru s-a întâmplat „după ani și ani de procese” (I.19).

În mod opus, se menționează o experiență directă și se afirmă că judecătorii au fost corecți (I.7). Similar, o persoană fără o experiență directă cu justiția, a auzit despre niște cazuri în care justiția a fost „foarte implicată” (I.6). Aceeași persoană consideră că „judecătorii se implică cât pot ei să se implice, având în ve-

dere că avem foarte puțini judecători la nivel național iar instanțele sunt supraaglomerate”. Ideea transmisă este că „încearcă cât de repede” soluționarea unui caz, având în vedere că „un dosar are peste 100 și ceva de pagini”.

Caracteristici psihologice care susțin percepția corupției

În ceea ce privește acest factor, intervievații consideră că trăsăturile psihologice și morale ale unui judecător pot influența activitatea sa, respectiv pot influența percepția corupției din acest sistem. „În momentul în care ești dezechilibrat emoțional, devii foarte maleabil în mâinile celorlalți”, iar trăsăturile morale reprezintă „chiar fundația sistemului judiciar” (I.9) este una dintre opinii. O altă părere este că „persoanele care nu au încredere în sine, pot fi controlate foarte ușor emoțional, manipulate” (I.14). De asemenea, se susține că trăsăturile morale sunt foarte importante pentru un judecător și că „fără integritate, onestitate și imparțialitate nu poate exista justiție adevărată” (I.17). Alte păreri despre sistem și judecători sunt: „să nu fie influențat de interese personale” (I.14), „să fie stăpân pe situație” (I.2), „legea trebuie să fie de partea cetățeanului, nu împotriva lui” (I.19). Mai mult, răspunsurile evidențiază trăsături precum integritatea, imparțialitatea, onestitatea, empatia, echilibrul emoțional și inteligența.

Situația economică în raport cu volumul de muncă prestat

Părerea majoritară a celor 20 de persoane intervievate este că salariul nu influențează în mod neapărat corupția dintr-un astfel de sistem. În considerarea acestui aspect, se afirmă că „nu depinde doar de bani, ci de cum ești tu ca om” (I.13), că „salariile sunt importante, dar consider că dacă ai anumite trăsături de caracter, totuși nu te vei lăsa purtat de val și nu te vei lăsa să cazi în această plasă lipsită de corectitudine” (I.9) sau că „trebuie să îți controlezi comportamentul pentru bani” (I.5). De asemenea, s-a afirmat că nu există „neapărat o problemă cu salariile”, ci, mai degrabă, o problemă cu suprasolicitarea și cu faptul că „pentru nivelul de muncă pe care îl au, merită un salariu mult mai mare” (I.14).

În aceeași ordine de idei, se menționează că „volumul mare de muncă e probabil să ducă la stres și oboseală, deci probabil că poate afecta modul în care oamenii își fac treaba” (I.4). De asemenea, s-a susținut că „se dorește accelerarea muncii și asta va duce automat la o activitate mai superficială și la un comportament mai corupt” (I.12). O părere este că volumul de muncă al celor din sistem ar trebui să fie echivalent cu salariul (I.19). De altfel, se afirmă că un volum mare de muncă ar putea duce la o „gestionare defectuoasă a sarcinilor” (I.20). S-a conturat și opinia conform căreia volumul de muncă nu ar putea influența corupția. „Timpul de lucru nu ar trebui să justifice nicioda-

tă corupția” este o afirmație a unei persoane intervievate (I.3), iar o alta susține că „banii nu o să rezolve munca ta” (I.5).

În mod opus, o persoană consideră că dacă salariile sunt mai „mulțumitoare”, corupția ar putea scădea „din simplul fapt că obișnuința cu bani îl face pe individ să nu își dorească așa mult ceea ce are deja” (I.19). O altă persoană consideră că „cu cât salariile sunt mai mici, cu atât performanța e mai scăzută și crește corupția” (I.20). Mai mult, „salariile mici pot influența corupția, dar nu o justifică” (I.17).

Independența justiției

În acest sens, se conturează următoarele opinii: „fiecare putere ar trebui să fie independentă pentru că au atribuții diferite și sunt unele lucruri cu care nu ar trebui să se ocupe” (I.3). De asemenea, o persoană menționează amestecul politicului în justiție, care, dacă ar dispărea, probabil că și corupția ar fi redusă (I.4). O altă persoană susține că „uneori, politicul se amestecă destul de mult în puterea judecătorească și asta duce la un dezechilibru” (I.19), iar o alta spune că „unde nu e independență, apare corupția” (I.13). La acestea se adaugă părerea altor persoane, care consideră că organizarea puterilor în stat este astfel formată încât cele trei puteri să fie interdependente. În acest caz, o persoană ne spune că „separarea puterilor în stat este dată ca să garanteze independența fiecărei instituții, dar oricum instituțiile sunt in-

terconectate între ele” (I.6), iar o alta susține că cele trei puteri sunt strâns legate și cu toate că se consideră a fi independente din punct de vedere organizațional, în realitate, ele „nu pot să funcționeze una fără alta, căci nu ar mai fi un echilibru al puterilor în stat” (I.11). Totuși, una dintre persoanele intervievate crede că problema nu constă în separarea puterilor în stat și independența justiției, ci în caracter, argumentând că „și dacă ești independent, și dacă nu ești, trebuie să fi corect” (I.8).

Monitorizarea slabă a sistemului justiției în susținerea percepției corupției

Acest factor identificat în literatură se referă la lipsa unei monitorizări eficiente a sistemului care să prevină, să reducă sau să pedepsească comportamentul corupt dintr-un astfel de sistem. Astfel, cele 20 de persoane intervievate în legătură cu acest aspect se află pe o poziție de cvasi-unanimitate, susținând că monitorizarea sistemului de justiție ar putea duce la diminuarea corupției din acest sistem. Micile nuanțări apar la persoanele care, deși consideră că aplicarea mecanismului monitorizării în mod eficient ar putea ajuta la reducerea corupției din sistem, susțin, totodată, că această monitorizare ar putea funcționa doar în anumite cazuri sau că aceasta nu ar putea fi aplicată fără alte metode suplimentare pentru a reduce fenomenul. De asemenea, una dintre persoanele intervievate, consideră că monitorizarea în lupta antico-

rupției va fi greu de implementat din cauza lipsei de celeritate a statului român: „se implementează greu astfel de măsuri” (I.1).

Persoanele intervievate aduc tot felul de argumente prin intermediul cărora își susțin punctul de vedere. O persoană spune că o astfel de monitorizare „nu ar strica pentru a reduce din corupție” (I.2). O altă persoană susține această metodă și consideră că aceasta poate ajuta și la menținerea transparenței în sistem (I.4). Creșterea transparenței este invocată și de către o altă persoană, care susține că monitorizarea „ar ajuta la descoperirea nedreptăților”, însă doar dacă aceasta este făcută în mod corect (I.12). Există persoane care susțin acest factor al percepției corupției, dar consideră că această metodă nu ar fi suficientă pentru a reduce fenomenul. O părere este că „monitorizarea singură nu ar putea să schimbe ceva definitiv” și că, dimpotrivă, aceasta „ar putea adăuga frustrare” (I.14). Alte păreri ne spun că „dacă corupția e adânc înrădăcinată în țară, este foarte greu de redus chiar și prin monitorizare” (I.19), că „monitorizarea nu ar putea ajuta într-un procent de 100%” (I.18) sau că există obiceiul de „a se acoperi între ei” (I.13), relevând scepticism în privința eficienței acestei metode. O persoană este de acord cu această monitorizare (I.6), dar aduce un contraargument potrivit căruia „nu vor putea fi monitorizate toate faptele de corupție care se vor întâmpla în acest sistem”. „Nu trebuie să fie o chestie foarte rigidă. Trebuie să fie o chestie care să fie și fle-

xibilă, dar să impună și autoritate” este părerea aceleași persoane.

Discuție

Justiția reprezintă un pion important pentru funcționarea statului român, dar și pentru asigurarea dreptății celor care simt că aceasta le-a fost compromisă⁷². Cu toate acestea, percepția indivizilor despre acest sistem poate fi diferită, influențată de diverși factori. În următoarele realizez o comparație între răspunsurile intervievaților și cele identificate în literatură.

Percepția majoritară a intervievaților confirmă factorul identificat în literatură, care afirmă că experiențele proprii sau cele auzite de la persoane apropiate sau cunoscute sunt în măsură să influențeze percepția sistemului justiției⁷³. Totuși, cu toate că o idee din literatura de specialitate⁷⁴ ne spune că oamenii tind să fie sceptici atunci când aud experiențele altora, fără a trece ei înșiși printr-un astfel de eveniment, răspunsurile intervievaților ne spun că și experiențele și opiniile altora le pot influența părerea despre justiție, confirmând o idee similară abordată într-o altă lucrare⁷⁵. Cu toate acestea, în răspunsurile intervievaților nu s-au conturat păreri conform cărora au avut de-a face în mod concret cu judecători corupți, ci părerea acestora a fost influențată de modul în care aceștia consideră că trebuiau să decurgă lucrurile. În acest caz, este important să nu ne bazăm pe simple asumptions, fără a avea dovezi clare care să indice un comportament

corupt din partea judecătorilor. Altfel, sistemul poate primi o etichetă negativă doar pentru că astfel consideră unii indivizi.

Din factorul psihologic și moral putem învăța că mai presus de orice valoare materială se află trăsăturile de caracter. Astfel, ceea ce evidențiază o lucrare⁷⁶ în legătură cu vulnerabilitatea judecătorilor se poate confirma din răspunsurile intervievaților. Percepția este îndreptată spre anumite trăsături psihologice și morale cum ar fi stabilitatea emoțională, corectitudinea, onestitatea, imparțialitatea pentru a nu exista tentație față de anumite valori materiale.

Din răspunsurile primite, se confirmă parțial ideea extrasă din literatura de specialitate, conform căreia volumul mare de muncă și salariul care poate părea neîndestulător pentru munca efectiv prestată pot duce la o anumită vulnerabilitate care să influențeze pe cineva din justiție să devină corupt⁷⁷. De altfel, discuția se îndreaptă și spre ideea de a fi tentat a aduce un plus economic ca urmare a volumului mare de muncă⁷⁸. În plus, una dintre lucrările menționate vorbește despre o anumită presiune financiară care îi face pe judecători să apeleze la corupție⁷⁹. În aceste caz, după cum am menționat, percepția generală se îndreaptă mai degrabă spre a considera volumul de muncă excesiv ca fiind un factor al corupției și nu situația financiară a acestora. Mai degrabă, se consideră că se așteaptă un bonus la resursele economice dobândite, după cum reiese dintr-o altă lucrare⁸⁰. Din nou, putem

ajunge la concluzia că percepția este influențată de anumite trăsături de caracter dovedite în exercitarea atribuțiilor.

Independența justiției este importantă pentru funcționarea optimă a acestui sistem, însă în momentul în care apar influențe exterioare de la celelalte două puteri ale statului, corupția ar putea fi influențată, confirmându-se cele reieșite din literatura de specialitate⁸¹. În acest caz, cele trei puteri ale statului au atribuții diferite și sunt independente în exercitarea acestor atribuții, percepția fiind îndreptată spre susținerea independenței. Alteori, această independență poate fi folosită în mod abuziv, câțiva intervievați susținând cealaltă idee evidențiată din literatura de specialitate⁸². În acest sens, putem reține că independența este importantă, iar când apar amestecuri exterioare, este influențată și percepția corupției.

În ceea ce privește monitorizarea sistemului, cu toate că literatura⁸³ evidențiază că monitorizarea slabă sau lipsa acesteia în raport cu fenomenul corupției, răspunsurile intervievaților nu confirmă în integralitate acest lucru. De altfel, se susține în concret că monitorizarea ar putea ajuta la reducerea corupției din acest sistem, însă doar într-un procent foarte mic sau cu ajutorul altor metode. În plus, în mod contrar, monitorizarea ar putea avea un efect negativ din cauza presiunii pe care ar simți-o cei care sunt monitorizați. De aceea, este important să vedem lucrurile prin prisma unui echilibru.

Concluzii

Lucrarea a urmărit să răspundă la întrebarea de cercetare „ce factori influențează percepția cetățenilor asupra corupției din justiția din România?”. Astfel, factorii identificați și aleși din literatură au reprezentat o bază a lucrării. Perioada de analiză a acestui subiect este 2025-2026. Pentru a răspunde la această întrebare de cercetare, datele folosite sunt răspunsuri ale intervievaților în urma unor interviuri semi-structurate. De asemenea, metoda de analiză utilizată este cea tematică deductivă, care a permis identificarea prealabilă a unor teme din literatură. În urma acestei analize, principalele rezultate indică faptul că cetățenii români au o părere preponderent negativă asupra sistemului justiției române, însă există și păreri pozitive în legătură cu acest subiect. De altfel, rezultatele indică o înclinație spre necesitatea diminuării fenomenului corupției.

În încercarea de a răspunde la întrebarea de cercetare, lucrarea a reușit să aducă în sfera sa și anumite lecții pe care ar trebui să le avem în vedere atunci când încercăm să tratăm acest subiect. Astfel, corupția trebuie tratată într-un mod serios, pentru a-i înțelege pe deplin mecanismul, dar și pentru a înțelege care sunt consecințele directe și indirecte pe care aceasta le provoacă. Ceea ce se poate afirma în urma acestei lucrări este că fenomenul corupției distruge încrederea oamenilor în garanțiile sistemului și influențează percep-

ția indivizilor care au de a face cu acest fenomen.

Totuși, corupția încă există în percepția oamenilor, asociată fiind cu un lucru negativ și destul de prezent în diverse arii ale vieții. Moralitatea trebuie păstrată într-o societate a cărei valori se doresc a fi respectate și protejate. Totuși, de menționat este că fără dovezi concrete, percepția oamenilor este doar o asumție influențată de diverși factori, precum, de altfel, am evidențiat în acest articol.

Lucrarea de față aduce o perspectivă actualizată în ceea ce privește cunoașterea percepției cetățenilor despre corupția din justiție. Ideea generală care se desprinde din răspunsurile intervievaților înclină balanța spre o percepție negativă. Am evidențiat factorii care conduc la aceste concluzii, însă percepția negativă nu trebuie să ducă automat la catalogarea acestui sistem ca fiind unul corupt. Așadar, lucrarea de față întărește ceea ce cunoaștem deja: faptul că fenomenul corupției, în orice domeniu ar apărea, creează neîncredere în stat, un dubiu asupra forței legii, precum și o percepție negativă în ceea ce privește instituțiile statului.

În elaborarea acestei lucrări au existat și câteva limitări care au îngreunat procesul de cercetare. Una dintre limitări este reprezentată de numărul restrâns de persoane dispuse să acorde un interviu. O a doua limitare, care, de altfel, decurge din prima, este reprezentată de insuficiența datelor relevante. Există persoane care au acceptat să răspundă la întrebări, însă care, din lipsa cunoștințe-

lor, a experiențelor sau din simpla obișnuință, au oferit răspunsuri mult mai scurte. Alte persoane au preferat să nu răspundă la unele întrebări, ori au adoptat o poziție neutră care nu a putut fi valorificată mai departe în procesul analizei. Astfel, analiza datelor a fost restrânsă la răspunsurile mai detaliate, relevante pentru obiectul lucrării. O ultimă limitare se leagă de abordarea calitativă, al cărei scop nu este de a expune rezultate cantitative. Astfel, avem un răspuns la întrebarea de cercetare, însă nu putem ști cu certitudine câte persoane din întreaga populație a României consideră sistemul justiției ca fiind corupt. De altfel, analiza a fost restrânsă la un anumit număr de date, obținut dintr-un număr restrâns de intervie-

vați. Prin urmare, abordarea cantitativă nu face obiectul acestei lucrări.

În urma rezultatelor obținute din procesul de cercetare pentru elaborarea acestei lucrări, pot fi trasate câteva direcții viitoare de cercetare. Astfel, am aflat care este percepția generală despre corupția din sistemul justiției române, care sunt factorii care influențează o astfel de percepție și de ce acești factori sunt influenți în adoptarea percepției. Cu toate acestea, lucrarea nu abordează toți factorii identificați în literatură. Prin urmare, ceilalți factori pot face obiectul unei alte lucrări, pentru a afla dacă, cum și de ce aceștia sunt în măsură să influențeze percepția oamenilor despre corupția din sistemul justiției.

Note

- ¹ Dan Banciu, „Percepția publică a sistemului de justiție din România”, *Revista Română de Sociologie*, vol. 25, nr. ¾, 2014, p. 203.
- ² Ion Popescu-Slăniceanu, Isabela Stancea, „Corupția, fenomen care afectează drepturile omului”, *Drepturile omului*, nr. 1, 2013, pp. 19-23.
- ³ J. Clifford Wallace, „Resolving Judicial Corruption While Preserving Judicial Independence: Comparative Perspectives”, *California Western International Law Journal*, vol. 28, nr. 2, 1998, p. 350.
- ⁴ Roy A. Schotland, „Judicial elections in the United States: is corruption an issue?” în *Transparency International, Global Corruption*

Report, Cambridge University Press, 2007, p. 29.

- ⁵ Susan Rose-Ackerman, „Judicial independence and corruption” în *Transparency International, Global Corruption Report*, Cambridge University Press, 2007, p. 22.
- ⁶ Andreas Bågenholm, Nicholas Charron, “Accountable or Untouchable? Electoral Accountability in Romanian Local Elections”, *Electoral Studies*, vol. 66, 2020, pp. 1-13; Sergiu Gherghina, Claudiu Marian, Raluca Farcas, “Tying Loose Ends: Political Parties and Individual Private Funding in Romania”, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 24, nr. 4, 2024, pp. 755-776; Sergiu Gherghinam Inga Saikkonen, “Partisanship and Tolerance for Clientelism: Evidence from a Conjoint Experiment in Romania”,

- Political Studies*, vol. 72, nr. 3, 2024, pp. 1250-1266.
- 7 Robert Efron, „What is Perception?”, *Proceedings of the Boston Colloquium for the Philosophy of Science 1966/1968*, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht, Holland, 1969, p. 137.
 - 8 Ralph Barton Perry, „What is perception?”, *The Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods*, vol. 6, nr. 2, 1909, pp. 36-37.
 - 9 „Home”, *Transparency.org*, <https://www.transparency.org/en/>, (accesat 14.11.2025).
 - 10 Linda K. Treviño, Gary R. Weaver, Scott J. Reynolds, „Behavioral Ethics in Organizations: A Review”, *Journal of Management*, vol. 32, nr. 6, decembrie 2006, p. 978.
 - 11 Ralph Barton Perry, *op.cit.*, p. 37.
 - 12 Michael L. Smith, „Perceived corruption, distributive justice, and the legitimacy of the system of social stratification in the Czech Republic”, *Communist and Post-Communist Studies*, Elsevier, 2010, p. 444.
 - 13 H. Kelsen, „What is Justice?”, *Essays in Legal and Moral Philosophy*, Synthese Library, vol. 57, Springer, Dordrecht, 1973, p. 1.
 - 14 Edward Glaeser, Jose Scheinkman, Andrei Shleifer, „The Injustice of Inequality”, *Journal of Monetary Economics*, vol. 50, nr.1, 2003, pp. 199-222.
 - 15 Albert W. Alschuler, „Criminal Corruption: Why Broad Definitions of Bribery Make Things Worse”, *Fordham Law Review*, 2015, p. 466 .
 - 16 Ibidem.
 - 17 Ibidem.
 - 18 Edi Karni, „Impartiality: Definition and Representation”, *Econometrica*, vol. 66, nr. 6, 1998, p. 1405.
 - 19 Troy Jollimore, „Impartiality”, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Metaphysics Research Lab, Stanford University, 2002, p. 1, <https://plato.stanford.edu/entries/impartiality/>, accesat la 21.07.2026.
 - 20 Siri Gloppen, „Courts, corruption and judicial independence”, *Corruption, grabbing and development*, Edward Elgar Publishing, 2013 , p. 68.
 - 21 Roy A. Schotland, *loc.cit.*
 - 22 Ibidem.
 - 23 J. Clifford Wallace, *loc.cit.*
 - 24 Ibidem., p. 345.
 - 25 Susan Rose-Ackerman, *loc.cit.*
 - 26 Ibidem.
 - 27 J. Clifford Wallace, *op.cit.*, p. 350.
 - 28 Ibidem, p. 345.
 - 29 Robert Klitgaard, *Controlling Corruption*, University of California Press, 1988, p. 198.
 - 30 Ibidem.
 - 31 Ibidem.
 - 32 J. Clifford Wallace, *op.cit.*, p. 344.
 - 33 Ab Currie, „A lightning rod for discontent: justiciable problems and attitudes towards the law and the justice system” în *Reaching further: innovation, access and quality in legal services*, A. Buck, P. Pleasence, N.J. Balmer (ed.), TSO, Norwich, 2009, p. 100.
 - 34 P. Pleasence, N. Balmer, „Measuring the accessibility and equality of civil justice”, *Hague Journal on the Rule of Law*, vol. 10, nr. 2, 2018, pp. 255, 280.
 - 35 Karin Hilmer Pedersen, Lars Johansen, „When corruption hits the judiciary: A global perspective on access to justice and corruption”, *Oñati Socio-Legal Series*, vol. 13, nr.4, 2023, p. 1269.
 - 36 Edgardo Buscaglia, „An analysis of judicial corruption and its causes: An objective governing-based approach”, *International Review of Law and Economics*, vol. 21, nr. 1, Elsevier, 2001, p. 241.

- ³⁷ Michael L. Smith, *op.cit.*, p. 441.
- ³⁸ Supra „*Independența justiției*”
- ³⁹ Susan Rose-Ackerman, *op.cit.*, pp. 23-24.
- ⁴⁰ *Ibidem*, p. 24.
- ⁴¹ *Ibidem*.
- ⁴² Edgardo Buscaglia, Maria Dakolias, „An Analysis of the Causes of Corruption in the Judiciary”, *Law & Pol’y Int’l Bus*, 1999, pp. 5-7.
- ⁴³ *Ibidem*.
- ⁴⁴ *Ibidem*.
- ⁴⁵ *Idem*, Thomas Ulen, „A Quantitative Assessment of the Efficiency of the Judicial Sector in Latin America”, *International Review of Law and Economics*, vol. 17, nr. 2, New York, NY: Elsevier Science, p. 276.
- ⁴⁶ *Ibidem*.
- ⁴⁷ *Ibidem*.
- ⁴⁸ Andi Muhammad Asrun, „Judicial corruption as a violation of professional ethics”, *International Journal of Professional Business Review*, vol. 8, nr. 2, 2023, p. 12.
- ⁴⁹ *Ibidem*.
- ⁵⁰ Mikhail Krasnov, ‘Is the “Concept of Judicial Reform” Timely?’, *East European Constitutional Review*, *apud*. Tom Blass, „Combating corruption and political influence in Russia’s court system”, *Global Corruption Report*, Cambridge University Press, 2007, p. 33.
- ⁵¹ Tom Blass, *ibidem*.
- ⁵² Dilshod Aripov Urinboevich, „Development Of Organizational And Legal Framework In Combating Corruption In The Judicial System”, *The American Journal of Political Science Law and Criminology*, Impact Factor, vol. 3, 2021, p. 69.
- ⁵³ *Ibidem*.
- ⁵⁴ *Ibidem*.
- ⁵⁵ Edgardo Buscaglia, William Ratliff, Maria Dakolias, „Judicial Reform in Latin America: A Framework for National Development”, *Essays in Public Policy*, Hoover Institution, Stanford University, 1995, p. 35, *apud*. Edgardo Buscaglia, „Judicial Corruption in Developing Countries: Its Causes and Economic Consequences”, *Berkeley Program in Law and Economics, Working Paper Series*, 1999, <https://escholarship.org/content/qt48r8474j/qt48r8474j.pdf>, (accesat 21.07.2026).
- ⁵⁶ *Ibidem*.
- ⁵⁷ *Idem*, „Judicial Corruption in Developing Countries: Its Causes and Economic Consequences”
- ⁵⁸ Ab Currie, *loc.cit*.
- ⁵⁹ „Corruption Perceptions Index 2025”, *Transparency.org*, <https://www.transparency.org/en/cpi/2025>, (accesat 10.02.2026).
- ⁶⁰ *Ibidem*.
- ⁶¹ Radu Iacoboaie, *Ce se întâmplă în România?*, Tipografia PIM, p. 230, <https://raduiacoboaie.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/08/ce-se-intampla-in-romania2.pdf>, (accesat 21.07.2026).
- ⁶² *Ibidem*, p. 203.
- ⁶³ „DOCUMENTAR RECORDER. Justiție capturată”, <https://recorder.ro/documentar-recorder-justitie-capturata/>, (accesat 10.02.2026).
- ⁶⁴ Societatea de Științe Juridice, „Crește vârsta de pensionare și scade valoarea pensiei pentru magistrați | Proiect”, *JURIDICE.ro*, <https://www.juridice.ro/778374/creste-varsta-de-pensionare-si-scade-valoarea-pensiei-pentru-magistrati-proiect.html>, (accesat 10.02.2026).
- ⁶⁵ „COMUNICAT DE PRESĂ, 16 ianuarie 2026 – Curtea Constituțională a României”, <https://www.ccr.ro/comunicat-de-presa-16-ianuarie-2026/>, (accesat 10.02.2026).

- ⁶⁶ S.A. Mazhar, R. Anjum, A.I. Anwar, A.A. Khan, „Methods of Data Collection: A Fundamental Tool of Research”, *Journal of Integrated Community Health*, vol. 10, nr. 1, 2021, p. 7.
- ⁶⁷ *Ibidem*, p. 6.
- ⁶⁸ V. Braun, V. Clarke, „Using thematic analysis in psychology”, *Qualitative Research in Psychology*, vol. 3, nr. 2, 2006, p. 79.
- ⁶⁹ Boyatzis, „Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and code development”, Thousand Oaks, SAGE Publications, *apud*. Noel Pearse, „An Illustration of Deductive Analysis in Qualitative Research”, *Proceedings of the 18th European Conference on Research Methodology for Business and Management Studies*, Wits Business School Johannesburg, South Africa, 2019, pp. 264-265.
- ⁷⁰ Yukhymenko M. A., Brown S. W., Lawless K. A., Brodowinska K., & Mullin G., „Thematic Analysis of Teacher Instructional Practices and Student Responses in Middle School Classrooms with Problem-Based Learning Environment”, *Global Education Review*, vol. 1, nr. 3, 2014, p. 97.
- ⁷¹ Noel Pearse, *op.cit.*, p. 267.
- ⁷² Dan Banciu, *loc.cit.*
- ⁷³ Ab Currie, *loc. cit.*
- ⁷⁴ Karin Hilmer Pedersen, Lars Johansen, *loc.cit.*
- ⁷⁵ P. Pleasence, N. Balmer, *op.cit.*, p. 280.
- ⁷⁶ Susan Rose-Ackerman, *op.cit.*, p. 22.
- ⁷⁷ *Ibidem*.
- ⁷⁸ Siri Gloppen, *loc.cit.*
- ⁷⁹ J. Clifford Wallace, *op.cit.*, p. 350.
- ⁸⁰ Siri Gloppen, *loc.cit.*
- ⁸¹ J. Clifford Wallace, *op.cit.*, p. 341.
- ⁸² Robert Klitgaard, *loc.cit.*
- ⁸³ Dilshod Aripov Urinboevich, *loc.cit.*

Bibliografie

Lucrări cu caracter general și special
KLITGAARD, Robert, *Controlling Corruption*, University of California Press, 1988.

Articole și studii

LSCHULER, Albert W., „Criminal Corruption: Why Broad Definitions of Bribery Make Things Worse”, *Fordham Law Review*, 2015, pp. 463-482.

ASRUN, Andi Muhammad, „Judicial corruption as a violation of professional ethics”, *International Journal of Professional Business Review*, vol. 8, nr. 2, 2023, pp. 1-16.

BÄGENHOLM, Andreas, CHARRON, Nicholas, „Accountable or Untouchable? Electoral Account-ability in

Romanian Local Elections”, *Electoral Studies*, vol. 66, 2020, pp. 1-13.

BANCIU, Dan, „Percepția publică a sistemului de justiție din România”, *Revista Română de Sociologie*, vol. 25, nr. ¾, 2014, p. 203.

BLASS, Tom, „Combating corruption and political influence in Russia’s court system”, în *Transparency International, Global Corruption Report*, Cambridge University Press, 2007, pp. 31-34.

BRAUN, V., CLARKE, V., „Using thematic analysis in psychology”, *Qualitative Research in Psychology*, vol. 3, nr. 2, 2006, pp. 77-101.

BUSCAGLIA, Edgardo, „An analysis of judicial corruption and its causes: An objective governing-based approach”, *International Review of Law and Economics*, vol. 21, nr. 1, Elsevier,

- 2001, pp. 233-249.
- IDEM, DAKOLIAS, Maria, „An Analysis of the Causes of Corruption in the Judiciary ", *Law & Pol'y Int'l Bus*, 1999, pp. 1-18.
- IDEM, DAKOLIAS, Maria, RATLIFF, William, „Judicial Reform in Latin America: A Framework for National Development", *Essays in Public Policy*, Hoover Institution, Stanford University, 1995, p. 35.
- IDEM, ULEN, Thomas, „ A Quantitative Assessment of the Efficiency of the Judicial Sector in Latin America", *International Review of Law and Economics*, vol. 17, nr. 2, New York, NY: Elsevier Science, 1997, p. 275-291.
- CURRIE, Ab, „A lightning rod for discontent: justiciable problems and attitudes towards the law and the justice system" în *Reaching further: innovation, access and quality in legal services*, A. Buck, P. Pleasence, N.J. Balmer (ed.), TSO, Norwich, 2009, p. 100.
- EFRON, Robert, „What is Perception?", *Proceedings of the Boston Colloquium for the Philosophy of Science 1966/1968*, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht, Holland, 1969, pp. 137-173.
- GHERGHINA, Sergiu, MARIAN, Claudiu, FARCAS, Raluca, „Tying Loose Ends: Political Parties and Individual Private Funding in Romania", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 24, nr. 4, 2024, pp. 755-776.
- GHERGHINA, Sergiu, SAIKKONEN, Inga „Partisanship and Tolerance for Clientelism: Evidence from a Conjoint Experiment in Romania", *Political Studies*, vol. 72, nr. 3, 2024, 1250-1266.
- GLAESER, Edward, SCHEINKMAN, Jose, SHLEIFER, Andrei, „The Injustice of Inequality", *Journal of Monetary Economics*, vol. 50, nr.1, 2003, pp. 199-222.
- GLOPPEN, Siri, „Courts, corruption and judicial independence", *Corruption, grabbing and development*, Edward Elgar Publishing, 2013, pp. 68-80.
- KARNI, Edi, „Impartiality: Definition and Representation", *Econometrica*, vol. 66, nr. 6, 1998, pp. 1405-1415.
- KELSEN, H., „What is Justice?" , *Essays in Legal and Moral Philosophy*, Synthese Library, vol 57, Springer, Dordrecht, 1973, pp. 1-27.
- MAZHAR, S.A., ANJUM R., Anwar A.I., KHAN, A.A., „Methods of Data Collection: A Fundamental Tool of Research", *Journal of Integrated Community Health*, vol. 10, nr. 1, 2021, pp. 6-10.
- PEARSE, Noel, „An Illustration of Deductive Analysis in Qualitative Research", *Proceedings of the 18th European Conference on Research Methodology for Business and Management Studies*, Wits Business School Johannesburg, South Africa, iunie 2019, pp. 264-270.
- PEDERSEN, K. H., JOHANNSEN, L., „ When corruption hits the judiciary: A global perspective on access to justice and corruption", *Oñati Socio-Legal Series*, vol. 13, nr.4, 2023, pp. 1258-1280.
- PERRY, Ralph Barton, „What is perception?", *The Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods*, vol. 6, nr. 2, 1909, pp. 36-37.
- PLEASENCE, P., BALMER, N., „Measuring the accessibility and equality of civil justice" *Hague Journal on the Rule of Law*, vol. 10, nr. 2, 2018, pp. 255-294.
- POPESCU SLĂNICEANU, Ion, STANCEA, Isabela, „Corupția, fenomen care afec-

- tează drepturile omului”, *Drepturile omului*, nr. 1, 2013, pp. 19-23.
- ROSE-ACKERMAN, Susan, „Judicial independence and corruption” în *Transparency International, Global Corruption Report*, Cambridge University Press, 2007, pp. 15-24.
- SCHOTLAND, Roy A., „Judicial elections in the United States: is corruption an issue?” în *Transparency International, Global Corruption Report*, Cambridge University Press, 2007, pp. 26-31.
- SMITH, Michael L., „Perceived corruption, distributive justice, and the legitimacy of the system of social stratification in the Czech Republic”, *Communist and Post-Communist Studies*, Elsevier, 2010, pp. 439-451.
- TREVIÑO, Linda K., WEAVER, Gary R., REYNOLDS, Scott J., „Behavioral Ethics in Organizations: A Review”, *Journal of Management*, vol. 32, nr. 6, decembrie 2006, pp. 951-990.
- URINBOEVICH, Dilshod Aripov, „Development Of Organizational And Legal Framework In Combating Corruption In The Judicial System”, *The American Journal of Political Science Law and Criminology*, Impact Factor, vol. 3, 2021, pp. 65-71.
- WALLACE, J. Clifford, „Resolving Judicial Corruption While Preserving Judicial Independence: Comparative Perspectives”, *California Western International Law Journal*, vol. 28, nr. 2, 1998, pp. 341-350.
- YUKHYMENKO, M. A., BROWN, S. W., LAWLESS, K. A., BRODOWINSKA, K., & MULLIN, G., „Thematic Analysis of Teacher Instructional Practices and Student Responses in Middle School Classrooms with Problem-Based Learning Environment.”, *Global Education Review*, vol. 1, nr. 3, 2014, pp. 93-11.
- Resurse online**
- BUSCAGLIA, Edgardo, „Judicial Corruption in Developing Countries: Its Causes and Economic Consequences”, *Berkeley Program in Law and Economics, Working Paper Series*, 1999, <https://escholarship.org/content/qt48r8474j/qt48r8474j.pdf>
- „COMUNICAT DE PRESĂ, 16 ianuarie 2026 – Curtea Constituțională a României”, <https://www.ccr.ro/comunicat-de-presa-16-ianuarie-2026/>
- „Corruption Perceptions Index 2025”, *Transparency.org*, <https://www.transparency.org/en/cpi/2025>
- „DOCUMENTAR RECORDER. Justiție capturată”, <https://recorder.ro/documentar-recorder-justitie-capturata/>, data accesării 10 februarie 2026.
- „Home”, *Transparency.org*, <https://www.transparency.org/en/>
- IACOBBOAIE, Radu, *Ce se întâmplă în România?*, Tipografia PIM, <https://raduiacobboaie.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/08/ce-se-intampla-in-romania2.pdf>
- JOLLIMORE, Troy, „Impartiality”, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Metaphysics Research Lab, Stanford University, martie 2002, <https://plato.stanford.edu/entries/impartiality/>
- Societatea de Științe Juridice, „Crește vârsta de pensionare și scade valoarea pensiei pentru magistrați | Proiect”, *JURIDICE.ro*, <https://www.juridice.ro/778374/creste-varsta-de-pensionare-si-scade-valoarea-a-pensiei-pentru-magistrati-proiect.html>

